

E-saatekirja ja vastuse nõuded arsti poolt patsiendi suunamisel pea-ja kaelakirurgia e-konsultatsioonile tervise infosüsteemi vahendusel (vastavalt Eesti Perearstide Seltsi ja Eesti Kõrva-Nina-Kurguarstide ja Pea- ja Kaelakirurgide Seltsi ja Eesti Näo-lõualuudekirurgia Seltsi vahel sõlmitud kokkuleppele).

Enne e-konsultatsiooni tuleb patsiendilt küsida nõusolekut e-konsultatsiooni tegemiseks ning täpsustada asutus, kes e-konsultatsiooni annab.

A. Patsient suunatakse e-saatekirjaga pea- ja kaelakirurgia e-konsultatsioonile alljärgnevate juhtude või seisundite korral:

1. kahtlusel pahaloolumulisele diagnoosile, mis võib osutada aegkriitiliseks:
  - 1.1. mitte paranevad haavandid ja/või tihenemisega keelel, suupõhjal, põse limaskestal, igemetel, kõva suulae, huulel või suuneelus;
  - 1.2. süvenev häälekähedus, valulikkus neelamisel (sellega kaasnev kaalukaotus), neelamishäire (kuni sülje neelamise takistuseni) võivad viidata kõri vähile või alaneelu vähile;
  - 1.3. hingamisraskusega patsiendid: häälepaelte parees, esineb kahtlus kõri või kilpnäärme vähile;
  - 1.4. suurenenud kaela massidega/sõlmedega patsiendid, kellel on kahtlus pahaloolumulisele kasvajale;
  - 1.5. eelnevate uuringute põhjal maliigsuse kahtlusega süljenäärmete- ja kilpnäärme piirkonna kasvaja;
  - 1.6. ninaõõne ja nina-kõrvakoobaste kasvaja: ühepoolne nina hingamistakistus, pikaajane turse põse ja silma piirkonnas võivad vihjata nina- ja nina-kõrvakoobaste vähile;
  - 1.7. suuneelu vähi kahtlusel – võimalik algkolle suulaemandlist, pehmesuulae piirkonnast, suuneelust, keelepäralt;
2. patsiendid, kel on pea-kaelapiirkonna vähk anamneesis, kes ei ole regulaarselt käinud pea- kaelakirurgia kontrollis ja kellel on tekkinud uued kaebused kahtlusega retsidiivile või uuele pea- kaelapiirkonna kasvajale. Eriti, kes jätkavad suitsetamist;
3. pea- ja kaelapiirkonna nahavähkide kahtlusel kirurgilise ravi teostamiseks - näiteks kindlad basalioomid, haavanduvad lamerakulised kasvaja jms;
4. pea – ja kaelapiirkonna pahaloolumulise melanoomi kahtlusel operatiivse ravi teostamiseks.

B. Patsienti ei suunata e-saatekirjaga pea- ja kaelakirurgia e-konsultatsioonile alljärgnevatel juhtudel:

1. erakorralise meditsiini osakonna vajaduse korral;
2. healoomulised nahakasvaja;
3. nahamuutused;
4. hambumuse probleemid, lõualuude muud haigused ja alalõua liigese valud;
5. ninaverejooksud;
6. süljenäärme põletik ja kivid;

7. kilpnäärme healoomulised muutused;
8. põletikulised/reaktiivsed suurenenud lümfisõlmed;
9. pea ja kaelavalud, närvivalud ning lülisamba probleemid.

C. Määruse „Tervise infosüsteemi edastatavate dokumentide andmekoosseisud ning nende säilitamise tingimused ja kord“ nõuete kohaselt tuleb vormistatud saatekirjale ja saatekirja vastusele esitada järgnevad patsiendi seisundi kohta käivad kliinilised ja muud andmed:

1. Saatekirjal tuleb esitada alljärgnev info:

- 1.1. põhiprobleem, probleemi kestvus, olemus, muutus ajas;
- 1.2. eelnev anamnees;
  - 1.2.1. kas patsient saab hingata;
  - 1.2.2. kas patsient saab öösi magada;
  - 1.2.3. kas patsient saab süüa/juua;
  - 1.2.4. kas esineb kaalulangus, kui palju;
  - 1.2.5. kaela lümfisõlmede hindamine;
  - 1.2.6. suuõõne vähi kahtlusel hammaste seisundi hindamine;
  - 1.2.7. kui palju patsient tarbib alkoholi;
  - 1.2.8. kas patsient suitsetab, mitu suitsu/pakki, mitu aastat;
- 1.3. varasemate ja vajaminevate uuringute ja analüüside tulemused (sõltuvalt probleemist ja juhul kui nende ajaraam ja logistika ei pikenda pahaloolumulise haiguse kahtlusega patsiendi spetsialistini jõudmist);
  - 1.3.1. vereanalüüsid - kliiniline veri, CRP, Na, K, Krea, Uurea, Albumin, HIV, HCV, HBV;
  - 1.3.2. vajadusel röntgen-thorax;
  - 1.3.3. kaela masside puhul kaela UH uuring + võimalusel peennõelpunktsioon;
  - 1.3.4. süljenäärme ja kilpnäärme kasvajate puhul eelnevalt UH-uuring ja võimalusel peennõelpunktsioon;
  - 1.3.5. võimalusel KT nina-kõrvakoopad, kael, kops;
  - 1.3.6. nahakasvajate ja suuõõne muutuste puhul võimalusel pilt pildipanka, nahakasvajate puhul võimalusel biopsia;
- 1.4. kasutatavad ravimid;
- 1.5. immuunsupressioon;
- 1.6. kaasuvad haigused.

2. E-konsultatsiooni vastuse korral antava saatekirja vastusel tuleb 4 tööpäeva jooksul esitada:

- 2.1. diagnoosi või selle hüpoteesi kood ja nimetus RHK-10 klassifikatsiooni alusel;
- 2.2. diagnostika, ravi ja jälgimise edasised soovitusel.

3. E-konsultatsiooni korral ravi ülevõtmisega (e-konsultatsiooni vastuse liik vastavalt vastuvõtt seitsme päeva jooksul, 8-42 päeva jooksul, rohkem kui 42 päeva pärast) tuleb saatekirja vastusel esitada:

- 3.1. võimalusel eriarsti vastuvõtule tulemise kuupäev, kellaaeg, arsti nimi ja koht;
- 3.2. vastuvõtule tulemiseks eelnevalt vajalik täiendav informatsioon.